

REKOMENDACIJOS GYVENTOJAMS DĖL COVID-19 PREVENCINIŲ PRIEMONIŲ

COVID-19 liga (koronaviruso infekcija) yra užkrečiamoji liga, kurią sukelia SARS-CoV-2 virusas. Ši liga dažniausiai pasireiškia ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų požymiais (karščiavimu, kosuliu, pasunkėjusiu kvėpavimu ir kt.)

Ligą sukeliantis virusas yra perduodamas nuo žmogaus žmogui dažniausiai artimo sąlyčio su sergančiuoju COVID-19 liga (koronaviruso infekcija) metu, pavyzdžiui, namų ar darbo aplinkoje, gydymo įstaigoje. SARS-CoV-2 virusas plinta per orą kvėpavimo takų sekretų lašeliais, kuriuos žmonės išskiria į aplinką kosėdami, čiaudėdami, kalbėdami. Užsikrečiama dažniausiai uždaroje aplinkoje, kai tarp ligonio ir sveiko žmogaus būna gana artimas kontaktas (manoma, kad ne didesnis nei 2 metrai). Užsikrėsti įmanoma ir liečiant įvairius aplinkos daiktus, kurie yra užteršti SARS-CoV-2 virusu (pavyzdžiui, sergantysis nusičiaudėjo neužsidengęs ir lašeliai nusėdo ant stalo ar kitų paviršių). Sveikas asmuo, palietęs tokį paviršių, o vėliau užterštomis rankomis pasitrynęs akis ar pasikrapštęs nosį, taip pat gali užsikrėsti.

Atsižvelgiant į tai, kad susirgimai COVID-19 liga (koronaviruso infekcija) vis dar registruojami ir SARS-CoV-2 virusas cirkuliuoja visuomenėje, siekiant riboti SARS-CoV-2 viruso plitimą ir mažinti užsikrėtimo riziką, **Sveikatos apsaugos ministerija rekomenduoja:**

1. Pasiskiepyti nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) COVID vakcina.

Vakcina ženkliai sumažina sunkios ligos ir mirties riziką. Skiepytis rekomenduojama asmenims nuo 5 m.

Pasiskiepyti abiem – gripo ir COVID-19 – vakcinomis **labiausiai rekomenduojama rizikos grupei priklausantiems asmenims:**

- 65 metų amžiaus ir vyresniems žmonėms;
- sergantiems lėtinėmis ligomis (taip pat ir vaikams);
- socialinės globos ir slaugos įstaigų gyventojams (taip pat ir vaikų globos įstaigose);
- sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams;
- nėščiosioms (bet kuriuo nėštumo laikotarpiu).

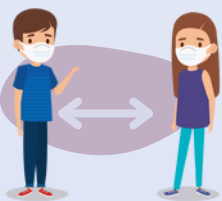
2. Asmenims, turintiems ūmios viršutinių kvėpavimo takų infekcijos požymių (kosulys, karščiavimas, galvos skausmas, pykinimas, dusulys ir pan.):

- likti namuose, neiti į darbą ar ugdymo įstaigą, į kitas žmonių susibūrimo vietas, kreiptis konsultacijos į savo šeimos gydytoją;
- jei yra galimybė, kol yra simptomai būti atskiroje patalpoje nuo kitų šeimos narių;
- tais atvejais, kai būtina bendrauti kitais asmenimis, dėvėti respiratorių arba medicininę kaukę, laikytis atstumo;
- kuo dažniau vėdinti gyvenamąją patalpą (-as) 10 min. plačiai atvėrus langą;
- kosėjant ar čiaudint užsidengti burną ir nosį vienkartinėmis servetėlėmis arba tai daryti į sulenktą alkūnę;
- kuo dažniau plauti rankas su muilu jas muiluojant ne trumpiau nei 20 sek;
- dažnai liečiamus paviršius gyvenamojoje vietoje, pvz., durų rankenas, stalų paviršius, čiaupo rankenėles, pultelius, šaldytuvo rankenas ir kt. kasdien valyti įprastu muilu ar įprastiniais paviršiams skirtais valikliais;
- panaudotas higienos priemones (kaukes, servetėles) išmesti į šiukšlių dėžę su dangčiu ir šalinti kaip nerūšiuotą buitines atliekas.

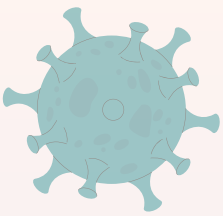
3. Asmenims, turėjusiems kontaktą su kartu gyvenančiu asmeniu, kuriam patvirtinta COVID-19 liga (koronaviruso infekcija):

- stebėti savo sveikatos būklę. Pasireiškus COVID-19 ligai (koronaviruso infekcijai) būdingiems simptomams (peršalimo simptomams, kosuliui, karščiavimui, galvos skausmui, pykinimui, dusuliui ir pan.), likti namuose ir konsultuotis su šeimos gydytoju.

4. Laikytis bendrųjų COVID-19 ligos prevencijos priemonių

- uždaroje viešose erdvėse pagal galimybę laikytis saugaus (ne mažesnio nei 2 metrų) atstumo nuo aplinkinių;
- kuo dažniau plauti rankas su muilu po apsilankymo uždaroje viešose vietose, prekybos vietose, po važiavimo viešuoju transportu ir pan. Jei nusiplauti rankų galimybės nėra, naudoti rankų antiseptikus;
- neliesi neplautomis rankomis akių, nosies, burnos;
- kosėti, čiaudėti į servetėlę arba sulenktą alkūnę;
- vengti fizinio kontakto (apkabinimo, rankų paspaudimų ir pan.) su asmenimis, kurie turi didesnę riziką sirgti COVID-19 liga sunkiai, ypač jeigu jie nėra vakcinuoti;
- kuo dažniau, vėdinti gyvenamąsias patalpas, pvz., plačiai 10 min. atverti langus arba keletą minučių padaryti patalpose skersvėjų, ypač rekomenduojama išvėdinti patalpas po didesnių susibūrimų, pvz., jei turėjote svečių.

Sergantiesiems lėtinėmis ligomis ir vyresnio amžiaus žmonėms, turintiems didelę sunkių komplikacijų riziką susirgus COVID-19 liga (koronaviruso infekcija), rekomenduojame ypatingai saugotis, ypač, jei jie nėra paskiepyti nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos):

- riboti lankymąsi viešose uždaroose vietose, kuriose yra daug žmonių: viešose uždaroose paslaugų teikimo vietose, kitose žmonių susibūrimo vietose, maldos namuose, viešajame transporte ir pan. Kai jose lankomasi - rekomenduojama dėvėti medicininę veido kaukę;
- pagal galimybę laikytis saugaus (ne mažiau kaip 2 metrų) atstumo nuo aplinkinių;
- vengti bendravimo su asmenimis, turinčiais ūmios kvėpavimo takų infekcijos požymių;
- vengti fizinio kontakto (apkabinimo, rankų paspaudimų ir pan.) su žmonėmis, su kuriais kartu negyvenama arba įprastai nebendraujama.

Kaip tinkamai naudoti veido kaukes:

- Raskite viršutinę kaukės pusę, kurioje yra standus sulenkimas;
- Įsitinkite, kad spalvota kaukės pusė yra išorėje;
- Metalinę dalį ar standų sulenkimą prispauskite prie nosies ir įsitinkite, kad gerai prigludo. Taip uždėta kaukė neslinks žemyn ją dėvint;
- Kaukę reikia užsidėti taip, kad pilnai dengtų burną, nosį ir smakrą;
- Kaukė turi uždengti 2/3 nosies;
- Dėvėdami kaukę nelieskite jos išorinio paviršiaus rankomis;
- Nusiimdami kaukę nelieskite rankomis pačios kaukės, tik raištelius;
- Nusiėmus kaukę arba ją palietus, nusiplaukite arba dezinfekuokite rankas;
- Pakeiskite kaukę nauja, kuomet dėvima tampa drėgna;
- Vienkartinių kaukių pakartotinai nenaudokite, panaudotas kaukes išmeskite į šiukšlių dėžę, kuri užsidaro.

Daugiau informacijos rasite www.sam.lrv.lt arba www.koronastop.lt